

Stillingsplan IFIKK 2022–26

Vedtatt i styremøte 10.2.2022

Følgende faste vitenskapelige stillinger lyses ut i 2022:

Filosofi:

2 førstelektorater med bred undervisningskompetanse
1 førsteamanuensisstilling i språkfilosofi og logikk og
1 førsteamanuensisstilling i erkjennelsesteori, begge med fortrinn for søkere med undervisningskompetanse i praktisk filosofi, særlig miljøfilosofi

Idéhistorie:

1 førsteamanuensisstilling i med innretning mot kunnskapshistorie

Kunsthistorie:

2 førstelektorater med bred undervisningskompetanse
1 førsteamanuensisstilling med kompetanse i kuratering og/eller kunstkritikk
1 førsteamanuensisstilling i kunst og visuell kultur i det globale sør etter 1500
1 førsteamanuensisstilling i middelalderens kunst og visuelle kultur i et internasjonalt perspektiv

Klassiske språk:

1 førstelektorat i latin, fortrinnsvis også med undervisningskompetanse i gresk og antikkens kultur.

For alle førstelektoratene forutsettes at de som tilsettes, kan undervise på norsk eller et annet skandinavisk språk og engelsk straks de tiltrer.

Følgende faste vitenskapelige stillinger lyses ut i 2023:

1 professorat i demokrati med undervisningskompetanse i ett eller flere av instituttets fag og med dokumentert evne til å innhente eksterne forskningsmidler og lede tverrfaglige prosjekter

1 professorat i klima/miljø/bærekraft med undervisningskompetanse i ett eller flere av instituttets fag og med dokumentert evne til å innhente eksterne forskningsmidler og lede tverrfaglige prosjekter.

IFIKKs stillingsplan 2022–26: Styrenotat til møte 10.2.2022 (forkortet) med vedlegg

Instituttstyret diskuterte stillingsplanen 2022–26 i sitt møte 11. november 2021 [vedlegg 2]. Ambisjonen var å vedta planen i styremøtet 2. desember, men vedtaksaken ble utsatt til det første møtet i 2022 i påvente av langtidsprognoser fra fakultetet og for å gi faggruppene bedre tid til å komme fram til prioriteringer innenfor de rammene som ble trukket opp i styremøtet i november. Til grunn for disse rammene lå et prinsipp om at alle studenter i alle fag i utgangspunktet er like verdifulle og følgelig bør tilbys omtrent like mye undervisning, dog slik at masterstudenter og studenter i gresk og latin tilbys omtrent det dobbelte av (andre) lavere grads studenter. Undervisningstilbudet på exphil er gitt gjennom studieplanen som universitetsledelsen har godkjent for dette emnet. I beregningen av undervisningsressurser ble eksterne forskningsfrikjøp trukket ifra, for å få et mer realistisk bilde av tilgjengelige lærertimer og for å integrere dokumentert forskningsstyrke i modellen. (Oppdaterte oversikter for hvert fag er vedlagt [som vedlegg 3].) Fagstrategiske, politiske, formidlingsmessige eller andre hensyn som kunne tilgodese eller prioritere noen fag fremfor andre, ble ikke tillagt vekt.

I tråd med et ønske uttrykt under styrebehandlingen i november er det beregnet gjennomsnittssaldoer i arbeidsregnskapene ved årsskiftet 2021–22. Høye saldoer, dvs store overskudd i timeregnskapene, kan indikere at faggruppen ikke har hatt tilstrekkelig lærerressurser til å gjennomføre undervisningstilbudet – selv om det ikke sier noe om hvorvidt undervisningstilbudet har vært over- eller underdimensjonert. Kunsthistorie, filosofi og idéhistorie har gjennomsnittssaldoer fra ca 200 til ca 250 timer. Klassisk har en gjennomsnittssaldo på ca 400 timer. I alle fag er det til dels store individuelle variasjoner mellom lærerne. Det har vært nokså store endring i fagenes gjennomsnittssaldoer fra 2019 til i dag, i forskjellige retninger og med forskjellige årsaker. Det er vanskelig å se at disse tallene gir grunnlag for andre prioriteringer enn de som kommer fram i modellen for lærertetthet med forskningsstyrke integrert. Derimot peker de på behovet for fornyede anstrengelser for å redusere overskuddene, ved hjelp av nyansettelser og riktig dimensjonering av undervisningstilbudet.

Medio januar leverte faglederne notater med gruppenes prioriteringer (vedlagt [som vedlegg 4]), i tråd med instituttleders skisse til fordeling av nye stillinger til hvert fag på bakgrunn av styremøtet og diskusjon i lederteamet 18. november:

- *Filosofi*: 2 førstestillinger og 2 lektorater, alle utlyses høsten 2022 med planlagt tiltredelse sommeren 2023.
- *Idéhistorie*: 1 førstestilling utlyses våren 2025 med planlagt tiltredelse vinteren 2026.
- *Kunsthistorie*: 3 førstestillinger og 1 lektorat, alle utlyses høsten 2022 med planlagt tiltredelse sommeren 2023; 1 lektorat utlyses våren 2025 med planlagt tiltredelse vinteren 2026.
- *Klassisk*: 1 latinlektorat utlyses høsten 2022 med planlagt tiltredelse sommeren 2023.

Førstestillingene utlyses som førsteamanuensisstillinger. Alle faggruppene har ønsket at lektorstillingene utlyses som førstelektorater med krav om ph.d. eller tilsvarende kvalifikasjoner (jf vedlegg).

Kostnadseffekten av de 11 nye stillingene i langtidsperioden 2022–26 er noe under 26 millioner kr med tilsettingstakten skissert over. Dette er integrert i den ferske langtidsprognosen, som viser betydelig høyere inntekter enn forrige prognose fra våren 2021 (T1), i hovedsak på grunn av nye, eksterntfinansierte forskningsprosjekter. Selv med de nye stillingene viser prognosen et akkumulert mindreforbruk i 2026 på nesten 36 mill kr. IFIKK har med andre ord rom for å øke aktiviteten ytterligere – selv om det ikke må glemmes at nyansettelsene innebærer økonomiske forpliktelser lenge etter langtidsperioden, og at det ikke er sikkert at de senere års svært positive utvikling i så vel studiepoeng som eksterntfinansiering vil fortsette. Mulige endringer i Stortingets bevilgninger eller i Kunnskapsdepartementets, UiOs og HFs fordelingsmodeller er andre usikkerhetsfaktorer.

Et vedvarende stort mindreforbruk innebærer forspilte muligheter til økt aktivitet innenfor tilgjengelige rammer. Det må være et mål å benytte stillingsplanen til å utnytte handlingsrommet uten å bruke det helt opp på nye, fast ansatte medarbeidere som vil binde opp budsjettene i svært lang tid. Å bevare et visst rom for økte driftsbudsjetter som kan bidra til mer og bedre forskning, formidling og undervisning, virker klokt. På noen felter er det dessuten behov for økt

administrativ støtte. Midlertidige stillinger gir større langsiktig fleksibilitet enn faste stillinger, men begrenses av lovverket – unntatt for rekrutteringsstillinger – og vil være mindre forlokkende på gode søkere. På denne bakgrunn foreslås fire tiltak, der de to første er innlemmet i det forslaget til stillingsplan som presenteres her. De to siste vil følge som egne saker under forutsetning av styrets samtykke.

- (i) *Fremskynde ansettelsene* ved å utlyse de stillingene som nå er planlagt utlyst i 2025, allerede i 2022, og ved å arbeide for å få de nye førstelektorene på plass allerede fra nyttår 2023. I noen fag kan dette bidra til en slags overkapasitet ved at de samlede undervisningsressursene i faget overstiger det lærerbehovet som de senere års undervisningstilbud forutsetter. En slik situasjon må ikke uten videre foranledige en utvidelse av undervisningstilbudet, men må brukes til å redusere overskudd på arbeidsregnskapet. Alle IFIKKs fag har ansatte med arbeidsregnskap som ikke er i tilnærmet balanse slik dette er definert av fakultetet, nemlig inntil ett semesters undervisningsplikt.
- (ii) *Utlyse to strategiske professorater* i 2023 i hhv demokrati og klima/miljø/bærekraft, åpne for søkere fra alle IFIKKs fag. De to feltene representerer hver sine områder med store samfunnsutfordringer der instituttets fag kan komme med vesentlige bidrag. Det vil dessuten være store muligheter for ekstern finansiering av i all hovedsak tverrfaglige prosjekter, både gjennom Norges forskningsråd, EU og UiO-satsinger som UiO:Demokrati (som etterfølger UiO:Norden fra 2023) og et mulig bærekraftsenter i forbindelse med Oslo Science City. Et helt sentralt ansettelseskriterium for disse stillingene må være dokumentert evne og vilje til å hente inn og lede eksternfinansierte, tverrfaglige forskningsprosjekter; derfor bør de utlyses som professorater og ikke som førsteamanuensisstillinger rettet mot mindre erfarne søkere. De som ansettes, vil ha undervisningsplikt i, og organisatorisk tilhørighet til, det faget der de har undervisningskompetanse, men må ha en tverrfaglig tilnærming, både innenfor og utenfor IFIKK, som *modus operandi* i arbeidet med å trekke prosjekter til instituttet.

[...]

Langtidsbudsjettvirkningen vil være ca 5 mill kr av (i), 6 mill kr av (ii), [...].

Vedlegg:

1. Oversikt over antall fast vitenskapelig ansatte og aldersganger, presentert for styret 9.9.2021
2. Diskusjonsnotat til styret 11.11.2021
3. Oversikter over lærertettheter, presentert for styret 11.11.2021, oppdatert februar 2022
4. Faggruppens prioritering av stillinger

Vedlegg 1

Stillingsplan for IFIKK 2022–26: antall fast vitenskapelig ansatte og aldersavganger

I femårsperioden 2022–2026 vil 18 av IFIKKs nesten 60 fast vitenskapelige ansatte ha nådd pensjonsalderen på 67 år (se tabell). Med forbehold om at noen av de som fyller 67 i slutten av perioden, kan tenkes å sitte lenger i stillingen – gjennomsnittet for aldersavganger på HF er 68 år – vil kunsthistorie miste 44 % av dagens faste undervisningsressurser (undervisningsplikten til fast vitenskapelig ansatte), filosofi 31 %, idéhistorie 25 % og klassisk 17 %. Mange av de som går av med pensjon, har undervisningsplikt som lektorer. På filosofi er alle disse knyttet til exphil. Exphil og begynnerundervisningen i kunsthistorie og latin står dermed overfor særlige utfordringer.

Tabell 1. Aldersavgang 2022–2026-1

	FVA i 2021	FVA ≥67 år i 2022	FVA 67 år i 2023	FVA 67 år i 2024	FVA 67 år i 2025	FVA 67 år i 2026	SUM ≥67 år i 2022-2026	FVA 67 år i 2027-31
Filosofi	31,1	3,5	2		3	1	9,5	5
Idéhistorie	8,6	1,6			1		2,6	2
Kunsthistorie	12	3	2				5	1
Klassisk	7,5	1					1	0
IFIKK	59,4	9,1	4		4	1	18,1	9

Den økonomiske situasjonen ved instituttet har de senere år forhindret tilsetning i annet enn eksterntfinanserte stillinger, med unntak av tre førstelektorater i filosofi knyttet til exphilundervisning med oppstart sommeren 2021. Det siste årets dramatiske forbedring av de økonomiske utsiktene gjør det igjen mulig å ansette medarbeidere som kan lønnes fra basismidler. Det nøyaktige antallet som økonomien kan bære, avhenger blant annet av tidspunktet for avgangene som frigjør lønnsmidler. [...]

Styrenotat om stillingsplan til møte 11.11.2021

1. Overordnede synspunkter og vurderinger

De overordnede målsettingene for stillingsplanarbeidet på IFIKK må være å sikre at instituttet har så mange faste vitenskapelige stillinger som de økonomiske rammene gir rom for, og at disse stillingene allokeres til de fagene og feltene der behovet og nytten er størst.

Allerede denne setningen rommer en rekke premisser og spørsmål til avklaring. Ett premiss er at instituttet ikke over tid kan ha flere faste vitenskapelige stillinger enn vi har lønnsmidler til etter nødvendige avsetninger til administrasjon og drift. Fremtidige budsjettammer er imidlertid ikke gitt. De påvirkes av politiske beslutninger i Stortinget og regjeringen, på universitetet og fakultetet, og dessuten av ansattes evne til å bevirke at studenter tar eksamen og skaffe forskningsmidler fra eksterne finansieringskilder. Jo flere studenter som tar eksamen ved IFIKK, og jo flere eksterne forskningsmidler instituttet får, jo flere ansatte kan vi lønne. Den *faglige* nytten av nye ansatte må anses å være like stor uansett hvilket fagfelt de nyansatte tilhører. Den *økonomiske* nytten har imidlertid vist seg å variere sterkt. Dette hører med i vurderingen av hvor fremtidige stillinger bør komme.

Nytte og behov henger i noen grad sammen. Fag og -felter som er utarmet på undervisningsressurser, må anses å ha både større behov og mer nytte av nye stillinger. Behovet og nytten av nye lærere vil avta etter hvert som lærertettheten – forstått som lærertimer per student – øker. Når de økonomiske rammene gir anledning til det, må følgelig – *ceteris paribus* – de fagene der lærertettheten er lavest, tilgodeses først med nye stillinger, i den grad det er vesentlige forskjeller innad på instituttet. Tilsvarende må man innenfor hvert fag, for oppgaver der det kreves kompetanse ut over det man kan forvente av enhver vitenskapelig ansatt i faget, sørge for minimumsdekning før man styrker områder der den nødvendige kompetansen allerede er til stede. Dette notatet går ikke inn på behovene for spesialkompetanse innenfor hvert fag. Oppgaven med å kartlegge slike behov overlates i første omgang til den enkelte faggruppe, som vil måtte fremme forslag om hvilke deler av faget som har størst behov for å styrkes etter hvert som ressursene blir tilgjengelige (og etter hvert som behov oppstår som følge av avganger).

2. Lærertettheter

2.1. Studenttall

Lærertettheten avhenger i utgangspunktet av to faktorer: antall studenter og tilgjengelig samlet undervisningsplikt. De vedlagte tabellene viser tallene for hele instituttet og hvert fag. Her følger forklaring av hvordan tallene er fremkommet, og hvilke definisjoner og valg som ligger bak:

For å komme fram til sammenliknbare tall for antall studenter, er det lagt til grunn studiepoengene som er registrert i Database for høyere utdanning (DBH) og importert i dataverktøyet Tableau som brukes ved UiO. Alle fag på IFIKK har økt studiepoengproduksjonen i treårsperioden, men i varierende grad. For beregning av fremtidig undervisningsbehov er brukt gjennomsnittet av de siste tre års studiepoeng. Dette er det samme som Kunnskapsdepartementet bruker ved sin resultatbaserte omfordeling (RBO) som legges til grunn for tildelingen av en del av midlene som bevilges til universitetene, og som igjen brukes av UiO og HF for å viderefordre såkalte studiepoengmidler til instituttene. Det kan argumenteres for både en lengre periode, for å utjevne mulige forbigående svingninger i de aller seneste årene, og for å ta mest hensyn til det eller de siste årene. Det er jo det fremtidige studenttallet som er relevant for hvor mange lærere som trengs for å gi studenter i ethvert fag like mye undervisning. Å bruke gjennomsnittet 2018–20 som anslag for perioden 2022–26 gir et forholdsvis konservativt, men trolig også nokså robust, estimat.

Hvor lærerintensiv undervisningen må være, avhenger både av studienivå (lavere/høyere grad) og typen fag eller emne. I beregningene her er høyere grad (masterstudier) gitt dobbel vekt av lavere

grad (årsenhets- og bachelorstudier). Dette er i tråd med fakultetets modell for fordeling av studieplasmidler, som er basert på en beregning av undervisningsintensiteten (lærerressursbruken) på ulike studier. Departementets RBO-modell gir studiepoeng på høyere grad 50 % mer vekt enn lavere grad. Fakultetets beregninger må antas å være basert på større kjennskap til lokale forhold. Å bruke faktor 2 i stedet for 1,5 for masterstudiepoeng gir ikke særlig store utslag i beregningene for lærertettheter på IFIKK, men fag med forholdsvis mange masterstudenter (filosofi) kommer noe bedre ut enn fag med forholdsvis få (særlig klassisk).

Lavere grads undervisning i klassiske språk (latin og gresk, men ikke øvrige antikkemner) er gitt dobbel vekt. Fakultetets normer for ferdighetsemner i språk har et minstekrav til undervisningstimer som er omtrent det dobbelte av kravet til såkalte kunnskapsemner. En del latin- og greskemner på 2000-nivået kan ikke sies å være ferdighetsemner i språk, men her er studenttallene såpass lave at det er vanskelig å få særlig mange studenter per lærer; dessuten er det snakk om så få studiepoeng at utslagene uansett er små. Fakultetets studieplasmmodell gir latin- og greskemner på lavere grad faktor 1,6.

2.2. Lærertimetall

Undervisningsplikten er regnet som summen av undervisnings- og administrasjonsplikten til fast vitenskapelig ansatte. Administrasjonsplikten er medregnet fordi administrasjonspliktsaldoen legges til saldoen i undervisningsregnskapet ved semesterslutt, slik at de to er utbyttbare. Administrasjonsplikten er tilnærmet lik for alle ansatte i full stilling (ca 50 timer per semester), uansett stillingskategori.

Det er ikke tatt hensyn til lederverv eller andre typer ledelses- eller administrative frikjøp, ut fra en formodning om at disse jevner seg ut mellom fagene over tid. Fast vitenskapelig ansatte som av slike grunner ikke har undervisningsplikt, er derfor likevel regnet med i oversikten over lærertimer, son dermed blir mer enn antall disponible lærertimer. Det gjør lærertettheten større enn den faktisk er, men så lenge forholdstallet er likt mellom fagene, spiller det ingen rolle for vårt formål.

Forsknings- og utdanningsterminer utgjør en større utfordring. De er ikke regnet med her. Det vrir bildet litt, siden ansatte med lektorplikt må tjene opp flere års ansiennitet før de får søke om utdanningstermin (ni år for ett år), enn det ansatte i førstestillinger trenger for å søke om forskningstermin (seks år for ett år). (Ansienniteten gir rett til å søke om forsknings- eller utdanningstermin, men ikke rett til å få slik termin.) Det betyr at fag med en stor andel lektorer (særlig filosofi) har litt flere lærertimer og dermed litt større lærertetthet sammenliknet med andre fag enn tallene her viser, siden denne skjevheten ikke er regnet inn.

Det er ikke tatt hensyn til undervisningsplikten til åremålsansatte toere, postdoktorer, gjennomføringsstipendiater eller andre midlertidig ansatte, heller ikke vikarer. Disse kategoriene er svært fluktuerende, og hensikten med beregningene er å finne ut lærertettheten blant fast ansatte fremover for å finne ut hvor det er størst behov for nyttilsetninger. Det er ikke et mål å finne den reelle mengden undervisningsressurser i et fag i et bestemt år.

Exphil er både særlig viktig og særlig utfordrende. Viktig fordi emnet utgjør en så stor del både av undervisningsressursbruken og av inntektene til instituttet; utfordrende fordi det ikke er enkelt å avgjøre hvordan det skal behandles. I tråd med diskusjonsnotatet fra 31.08.2021 er exphil her holdt helt utenfor beregningene, ved at de lærertimene som brukes på exphil i henhold til undervisningsopplegget rektor har godkjent fra 2017, trekkes fra filosofilærertimetallet. Det nøyaktige tallet er ikke helt enkelt å finne, men bruker vi de tre årene 2018–20 som rettesnor, ligger gjennomsnittet – inkludert komitéarbeid og faglig administrasjon – på ca 14 000 timer per år. Dette er dermed lærertimer som ikke er tilgjengelige for (annen) filosofiundervisning. En forutsetning for å trekke dette timetallet i sin helhet fra filosofi, er at filosofene alene tar ansvaret for undervisningen i exphil fremover, uten bistand fra idéhistorie slik tilfellet har vært de siste årene. Idéhistorikerne får på sin side ansvar for exfac-undervisningen.

Undervisningsressurssituasjonen i hvert fag i årene fremover avhenger av når ansatte som kan gå av med pensjon fra 67 år (eller med AFP fra 63 år) eller stå i jobb til de blir 70 år, velger å slutte. (I tillegg kommer naturligvis andre avganger, men med mindre slike er kjent allerede, kan de ikke

inngå i beregningene.) Instituttleder har spurt de aktuelle ansatte uforbindtlig om deres intensjoner, og har lagt svarene til grunn for beregningene over tilgjengelige lærerressurser. Hvis intensjonene endres, vil ressursituasjonen endres tilsvarende.

2.3. Eksterne forskningsfrikjøp

Det er to tett sammenvevde grunner til at eksterne forskningsfrikjøp – her definert som frikjøp av fast ansatte med midler utenfor HF – kommer til fratrukk i fagenes undervisningsressurser, i motsetning til administrative og ledelsesfrikjøp, frikjøp til undervisnings- og undervisningsutviklingsoppdrag og fakultetsinterne forskningsfrikjøp. Den ene grunnen er at den reduksjonen av lærertimer som forskningsfrikjøp innebærer, ikke er jevnt fordelt mellom fagene på instituttet, verken i overskuelig fremtid (de nærmeste fem årene) eller trolig på lang sikt. Den andre grunnen er at slike eksterne frikjøp, i mye større grad enn fakultetsinterne, er uttrykk for fagfelle vurderinger av forskningsstyrke. Forskningsmiljøer som er sterke nok til å trekke til seg eksterne forskningsmidler, er et åpenbart gode for hele IFIKK, fordi instituttet ikke bare får stipendiater, postdoker og andre tilførsler av impulser utenfra for eksempel i form av toerstillinger og andre samarbeidspartnere, men også får tilskudd til økonomien i form av nettobidrag og resultatmidler (RBO). Særlig for EU-prosjekter kan sistnevnte utgjøre betydelige beløp.

Å trekke eksterne forskningsfrikjøp fra lærertimetallet er en måte å ta hensyn til forskningsstyrke på. Ved å ta med i regnestykket de ressursene som forskningsstyrken trekker ut av hvert fag, inkorporeres denne faktoren i modellen direkte. Alternativet ville være å bruke mer omfattende – men trolig også mer presise – mål for forskningsstyrke, som tilførsel av eksterne forskningsmidler, doktorgrader, publikasjonspoeng osv, og å prøve å veie denne faktoren opp mot undervisningsbehov uten å ha noen felles vektenhet.

Den store fordel ved den modellen som her er brukt for å integrere forskningsstyrke, er at forskningsstyrken kommer direkte inn i modellen. En ulempe er at hvor store utslag forskningsstyrken gir på denne måten, avhenger av hvor mye av de eksterne forskningsmidlene som brukes på frikjøp av fast ansatte i stedet for midlertidig prosjektansatte. Trolig vil dette jevne seg ut mellom ulike miljøer over tid.

Når forskningsstyrke integreres i modellen slik det er gjort her, innebærer det at fag med mye eksterne forskningsmidler og medfølgende frikjøp, vil få flere stillinger enn fag uten slike forskningsmidler. Resultatet blir en varig styrking av slike fag, og på sikt også av undervisningsressursene der, siden de som har eksterne frikjøp, forblir en del av faget og etter frikjøpsperioden bidrar til lærertimetallet. Det er imidlertid en formodning at styrken i forskningssterke miljøer er forholdsvis bestanding, slik at frikjøpsandelen vil holde seg høy, og lærertettheten på sikt derfor ikke vil stige så mye som dersom forskningsstyrken og de eksterne frikjøpsmidlene er forbigående. Faget vil være varig styrket, men i form av flere fast ansatte der en viss del alltid er frikjøpt fra undervisning.

Et spørsmål er hvilke(t) år som skal brukes som referanseår for forskningsfrikjøp. Tabellen viser frikjøpene av instituttets fast vitenskapelig ansatte i de tre foregående år (2018-20) og i år, samt frikjøp som er avtalt for stillingsplanperioden 2022-26. I en forstand er det bare kommende frikjøp som er relevant. Tallene for 2022 er nokså sikre, men for hvert år som går, kan tallene øke (eller synke dersom noen som har avtale om frikjøp, slutter) som følge av nye eksterne forskningsmidler. Siden eksternfinansierte forskningsprosjekter normalt strekker seg over ca fire år med tilhørende frikjøp, vil tallene for de siste årene av perioden temmelig sikkert øke. Tallene for 2018-20 (som er resultat av [forholdsvis beskjedne] tilslag på søknader i årene 2013-19) illustrerer at frikjøpene i år og de nærmeste årene er uttrykk for sjeldent vellykket søknadsskriving i flere fag – men også særlig forskningsstyrke. Det er også verd å merke seg i denne sammenheng at SFF-perioden til CSMN i sin helhet ligger forut for årene i tabellen. I stedet for å bruke et gjennomsnitt er det i tabellen brukt de kjente frikjøpene som grunnlaget for å beregne lærertimer etter frikjøp i år og hvert enkelt år i stillingsplanperioden. Siden disse frikjøpene nødvendigvis synker mot slutten, innebærer det at lærertettheten i de siste årene av perioden trolig vil bli lavere enn det som er anslått i tabellen. Tallene over eksterne forskningsfrikjøp, og dermed over lærertimer etter frikjøp og over lærertettheter, må justeres etter hvert som forhåpentlig fremtidige tilslag på søknader om

eksterne forskningsmidler fører til nye frikjøp. Instituttstyret må være åpen for mulige revisjoner av stillingsplanen som følge av dette.

2.4. Forholdstall

Instituttet har i dag som helhet en lærertetthet på nokså nøyaktig 1, forstått som forholdstallet mellom fast ansattes undervisningsplikttimer (medregnet administrasjonsplikten) og gjennomsnittet 2018–20 av vektete studiepoeng avlagt i emner eid av IFIKK – med exphil holdt utenfor beregningene. Som de vedlagte tabellene viser, varierer forholdstallet nokså mye mellom fagene, og er nokså sensitivt for hvilket eller hvilke år som brukes som referanse. Det som er åpenbart, er at kunsthistorie allerede har behov for nye undervisningsressurser, og at behovet bare vil øke hver år fremover etter som de ansatte går av for aldersgrensen. Filosofi vil også trenge flere lærere, men der er ikke behovet akutt. Uten nye ansatte faller lærertettheten også i klassisk under 1 fra 2023, mens idéhistorie ikke kommer i denne situasjonen før etter aldersavganger i 2025. Fremtidige tilslag på søknader om eksterne forskningsmidler med tilhørende frikjøp kan som nevnt føre til redusert lærertetthet, med tilsvarende behov for – og lønnsmidler til – nye stillinger.

I tolkningen av tabellene er det viktig å være klar over at forholdstallene (lærertettheten) for årene 2018–20, inkl forholdstallet for gjennomsnittet av disse årene, tar utgangspunkt i lærertimetallet for 2021. Det er altså ikke uttrykk for den reelle lærertettheten i 2018–20, men uttrykker hva lærertettheten i dag (2021) ville vært med studenttallene i hvert av de tre siste årene. Forholdstallene for 2021 og årene fremover uttrykker lærertettheter (inkl ansatte som har redusert undervisningsplikt pga lederverv, administrasjon, undervisningsutviklingsprosjekter eller HF-interne frikjøp) med et studenttall lik gjennomsnittet av årene 2018–21, gitt hva som er kjent av eksterne forskningsfrikjøp og (intensjoner om) avganger.

3. Studieprogramutvikling

Å utdanne studenter i filosofi, idé- og kunsthistorie og klassiske språk, og å gi alle universitetets studenter en grunnleggende innføring i vitenskapelig tenkemåte og etikk gjennom exphil, er et hovedelement i IFIKKs *raison d'être*. Jo bedre instituttets studietilbud er, jo bedre løser vi denne oppgaven. Og jo flere studenter vi har, jo lenger når vi ut.

Et godt studietilbud er viktig av både faglige og økonomiske grunner. Den klart største delen av IFIKKs inntekter genereres av studenter som tar eksamen. Når vi ser bort fra prosjektmidler som går til lønninger til prosjektansatte og drift av instituttets forskningsprosjekter, utgjorde studiesiden i 2020 nærmere 50 millioner kroner eller mer enn 80 % av de såkalte basisinntektene som brukes til å lønne fast ansatte.

IFIKK har de siste årene utviklet en rekke nye programmer og studieretninger som har økt attraktiviteten og kvaliteten på instituttets studietilbud og som har bidratt til et sterkt økende antall studenter og studiepoeng. Idéhistorie fornyet masterstudiene sine i samarbeid med kulturhistorie gjennom det felles, tverrfaglige masterprogrammet i Europeisk kultur (EKUL). Kunsthistorie har etablert en ny masterstudieretning i Kuratering, kritikk og modernismens kulturarv. Filosofi står sentralt i HF-delen av Honoursprogrammet, UiOs nye bachelorflaggskip for studenter med særlige forutsetninger og faglig interesse, og har initiert det ettertraktede tverrfaglige bachelorprogrammet Filosofi, politikk, økonomi sammen med statsvitenskap og økonomi. Klassikerne har på sin side vitalisert antikkemnene, med en voldsom økning i studentinteressen til følge.

De økte studenttallene innebærer økt press på instituttets undervisningsressurser og skaper behov for flere lærere. Enhver IFIKK-student skal ha undervisning av høy kvalitet og tilstrekkelig omfang til at læringsmålene kan nås. Stillingsplanen må gjenspeile dette, ved at de fagene – og de delene av fagene – der presset på lærerne er størst, får nye stillinger først. Lærertetthetsmodellen som er beskrevet her, sikrer at studentenes behov ivaretas uansett fag og nivå.

4. Forskningsstyrke

Forskning er den andre hovedoppgaven til IFIKK, sideordnet med undervisningen. Selv om undervisningen er dominerende for instituttøkonomien – og dermed for mulighetene til nyansettelser – er forskningen av stor betydning også økonomisk. De mange prosjektene instituttet har fått de siste to årene, fra Norges forskningsråd og særlig fra EU, gjør at forskningsmidlene i form av nettobidrag og resultatbonusen øker sterkt i stillingsplanperioden: Nettobidraget fra kjente og budsjetterte prosjekter øker fra et gjennomsnitt på litt under 5 mill kr i 2018–20 til over 15 mill kr i 2022–24 før det synker i takt med at prosjektene fra 2020 og 2021 fases ut, mens RBO stiger fra ca 2 millioner i 2022 til over 11 mill kr i 2026.

For å opprettholde inntektene – og dermed mulighetene til å lønne instituttets fast ansatte – også etter stillingsplanperioden er IFIKK avhengig av et fortsatt høyt nivå på de eksterne forskningsmidlene. Dette forutsetter at instituttet beholder sine forskningssterke miljøer, forstått som de forskningsmiljøene som genererer eksterne midler. I hele IFIKKs levetid har det i all hovedsak betydd systematisk filosofi, med CSMN 2007–17 og de tre ERC-prosjektene fra 2020 og 2021 som de viktigste, men langt fra eneste. Det av HF faglig prioriterte Centre for Philosophy and the Sciences (CPS) er sentralt, med både de tre ERC-prosjektene og en rekke andre forskningsprosjekter i sin portefølje. Hele instituttet er avhengig av at dette miljøet beholder sin forskningsstyrke. Systematisk filosofi er langt fra det eneste sterke forskningsmiljøet ved IFIKK, men det er hittil det eneste som over tid har vært i stand til å hente inn betydelige eksterne midler. Denne evnen må bevares, og stillingsplanen må brukes til dette, i tråd med betraktningene innledningsvis om nytte.

Inkorporeringen av eksterne forskningsfrikjøp i lærertetthetsmodellen er en måte som kan sikre at systematisk filosofi opprettholdes som et lokomotiv for IFIKKs fremdrift. Forutsetningen er at de stillingene som følger av frikjøpselementet, tilfaller dette feltet. I den grad de økonomiske utsiktene gjør det mulig å ansette flere enn det som skal til for at alle fagene har en lærertetthet på 1, er det dessuten mye som tyder på at hele instituttet – også utenfor systematisk filosofi – vil være tjent med at slike stillinger går til det miljøet som har en *proven track record* for å skaffe IFIKK store forskningsprosjekter, fra SFF til ERC. Styret bør her være bevisst sitt ansvar for instituttets økonomi ved å sikre at systematisk filosofi ved UiO forblir et internasjonalt ledende miljø som er i stand til å hente stadig nye, store forskningsprosjekter til IFIKK.

5. Andre hensyn

Det er vanskelig å se at hensyn til formidling eller andre former for samfunnskontakt skulle spille inn på en slik måte at styret bør fravike prinsippet om at alle studenter uansett fag har rett på like mye undervisning, med de nyansene som er beskrevet ovenfor. Med den modellen for stillingsfordeling etter lærertetthet som det tas til orde for her, skal heller ingen fag stå i fare for å komme nær et punkt der minstekrav til undervisning ikke kan ivaretas, så sant forbigående kritiske reduksjoner i disponible undervisningsressurser som følge av andre frikjøp enn eksterne forskningsprosjekter tas hånd om gjennom nødvendig tilførsel av vikarmidler, slik tilfellet nylig var med klassisk.

Et spørsmål er om den forestående avgangen til instituttets eneste latinlektor vil medføre en så sterk svekkelse av kompetansen i begynnerlatinundervisning at lektoratet må erstattes straks, uten å vente og se om den voldsomme økningen i studiepoeng i antikkemner 2018–20 (egentlig helt tilbake til 2016) er varig. Dersom nivået fra 2020 holder seg, vil det være krevende å finne nok latinlærere blant de fast ansatte selv etter at staben er tilbake på sitt egentlige nivå etter ledelsesfrikjøp. Dersom nivået synker igjen, vil lærertimetallet være tilstrekkelig. Ansatte i førstestillinger må da være innstilt på å ta begynnerundervisning i latin.

Med forbehold om hvorvidt studenttallene tilsier utlysning av et lektoratet i latin, anbefales i utgangspunktet at avganger medfører utlysning av erstatninger i samme stillingskategori: lektor for lektor og førstestilling for førstestilling. På kunsthistorie bør det vurderes å erstatte de første førstestillingene som går av, med lektorater for å øke lærertettheten så fort som mulig, og til gjengjeld erstatte de to lektoratene med førstestillinger når den tid kommer.

6. Utlysningstakt

Enn så lenge har instituttet ikke tilgang på tilstrekkelig sikre økonomiprognoser for stillingsplanperioden til at det kan foreslås konkrete, tidfestede utlysninger. Inntil slike prognoser foreligger – trolig først på nyåret – er det uforsvarlig å gjøre annet enn å skissere en rekkefølge for utlysningene, som så må komme når det viser seg å være økonomisk rom for dem.

I de vedlagte tabellene er det vist (i kursiv nederst i tabellene) hva som skal til av nye stillinger for at hvert fag skal oppnå en lærertetthet på minst 1. Det understrekes at dette ikke er forslag, men bare har status som illustrasjon. Hva slags type stillinger det er snakk om, fremkommer i kommentarfeltene. Når stillingsplanen kommer til styret i form av en vedtakssak i desember, vil den inneholde konkrete forslag til stillinger, om enn med det forbeholdet for utlysningstakten som er forklart i avsnittet over.

FILOSOFI	2018	2019	2020	Snitt 2018–20	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Exphil	31150	30430	34780							
FIL BA	6190	6140	6935							
PPE BA			140							
FIL MA*2	5220	5480	5060							
Vektede studiepoeng (u/exphil)	11410	11620	12135	11722						
Lærertimer FVA m/exphil					29562	30567	29068	25697	25697	24575
Lærertimer exphil FVA og MVA	15208	14479	12086	13924	14000	14000	14000	14000	14000	14000
Lærertimer FVA u/exphil					15562	16567	15068	11697	11697	10575
Eksterne forskningsfrikjøpstimer	1876	2563	1660	2033	3802	5235	5490	3377	2716	1638
Lærertimer etter frikjøp					11760	11332	9578	8320	8981	8937
Lærertimer/studiepoeng'	1,03	1,01	0,97	1,00	1,00	0,97	0,82	0,71	0,77	0,76
<i>Nye lærertimer (akkumulert)</i>							4544	4544	4544	4544
<i>Lærertimer med nye stillinger</i>					11760	11332	14122	12864	13525	13481
<i>Lærertimer'/studiepoeng'</i>					1,00	0,97	1,20	1,10	1,15	1,15

IDEHISTORIE	2018	2019	2020	Snitt 2018–20	2021	2022	2023	2024	2025	2026
EXFAC-HUM		980	1050							
IDE BA	4800	4540	4160							
ROMA BA		300	130							
IDE MA*2	900	1240	1360							
EKUL MA*2	800	240	1680							
Vektede studiepoeng	6500	7300	8380	7393						
Lærertimer FVA					8498	8019	7532	7460	7211	6962
Eksterne forskningsfrikjøpstimer	988	360	360	569	180	225	225	225	112	0
Lærertimer etter frikjøp					8318	7795	7308	7236	7099	6962
Lærertimer/studiepoeng'	1,28	1,14	0,99	1,13	1,13	1,05	0,99	0,98	0,96	0,94
<i>Nye lærertimer (akkumulert)</i>							898	898	898	898
<i>Lærertimer med nye stillinger</i>						7795	8206	8134	7997	7860
<i>Lærertimer'/studiepoeng'</i>						1,05	1,11	1,10	1,08	1,06

KUNSTHISTORIE OG VISUELLE STUDIER	2018	2019	2020	Snitt 2018–20	2021	2022	2023	2024	2025	2026
KUN BA	8250	7510	8600							
KUN MA*2	3320	4390	5480							
Studiepoeng	11570	11900	14080	12517						
Studentårsverk	193	198	235	209						
Lærertimer FVA					11316	11296	10418	8953	8318	7903
Eksterne forskningsfrikjøpstimer	404	404	404	404	404	404	404	404	0	0
Lærertimer etter frikjøp					10912	10892	10014	8549	8318	7903
Lærertimer/studiepoeng'	0,94	0,92	0,78	0,87	0,87	0,87	0,80	0,68	0,66	0,63
<i>Nye lærertimer (akkumulert)</i>							5442	5442	5442	5442
<i>Lærertimer med nye stillinger</i>						10892	15456	13991	13760	13345
<i>Lærertimer'/studiepoeng'</i>						0,87	1,23	1,12	1,10	1,07

KLASSISK	2018	2019	2020	Snitt 2018–20	2021	2022	2023	2024	2025	2026
ANT BA	1450	2040	3685							
RETKLA BA	560	560	1190							
GRE BA*2	970	940	1090							
LAT BA*2	970	1440	2480							
ANT MA*2	140	20	60							
GRE MA*2	120	160	60							
LAT MA*2	120	80	120							
Vektede studiepoeng	4330	5240	8685	6085						
Lærertimer FVA					7584	6949	6314	6314	6314	6314
Eksterne forskningsfrikjøpstimer	0	0	0	0	0	449	449	449	225	0
Lærertimer etter frikjøp					7584	6500	5865	5865	6090	6314
Lærertimer/studiepoeng'	1,75	1,45	0,87	1,25	1,25	1,07	0,96	0,96	1,00	1,04
<i>Nye lærertimer (akkumulert)</i>							1374	1374	1374	1374
<i>Læretimer med nye stillinger</i>						6500	7239	7239	7464	7688
<i>Lærertimer'/studiepoeng'</i>						1,07	1,19	1,19	1,23	1,26

IFIKK TOTALT	2018	2019	2020	Snitt 2018–20	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Vektete studiepoeng (u/exphil)	33810	36060	43280	37717						
Lærertimer FVA (u/exphil)					42960	42831	39332	34424	33540	31754
Eksterne forskningsfrikjøpstimer	3268	3327	2424	3006	4386	6312	6567	4455	3053	1638
Lærertimer etter frikjøp					38574	36518	32765	29969	30487	30116
Lærertimer/vektede studiepoeng	1,14	1,07	0,89	1,02	1,02	0,97	0,87	0,79	0,81	0,80
<i>Nye lærertimer (akkumulert)</i>							12258	12258	12258	12258
<i>Lærertimer med nye stillinger</i>						36518	45023	42227	42745	42374
<i>Lærertimer'/studiepoeng'</i>						0,97	1,19	1,12	1,13	1,12

Stillingsplanen for Filosofi

Stillingsplanen ble diskutert på lærermøte 13 desember på grunnlag av at to førsteamanuensisstillinger og to lektorater vil bli utlyst til høsten 22 med tiltredelse sommeren 23.

Det var enighet på møtet om at:

a) De to lektoratene bør utlyses som førstelektorstillinger. Begrunnelsen er den samme som for tidligere utlysninger: vi ønsker lektorer som potensielt kan inngå i filosofiundervisningen på alle nivåer og som kan bidra til våre forskningsaktiviteter og det er svært viktig for arbeidsmiljøet å unngå en splittelse mellom exphil-lærere og filosofilærere.

b) De to førsteamanuensisstillingene ønskes utlyst med spesifisering av forskningskompetanse i enten språkfilosofi og logikk (forstått fleksibelt som ett område) eller erkjennelsesteori. Vi har tapt, og kommer snart til å tape, flere kolleger innenfor språkfilosofi og logikk som har vært svært viktige for våre forskningssuksesser i systematisk filosofi. Erkjennelsesteori er likeledes et nøkkelområde innenfor for systematisk filosofi hvor vi stort sett mangler ekspertise. Vi ønsker dessuten at utlysningene nevner undervisningskompetanse i praktisk filosofi og særlig miljøfilosofi som ønskelig. Vi kommer snart til å mangle undervisningskompetanse i praktisk filosofi. Innenfor praktisk filosofi ønsker vi særlig å investere i miljøfilosofi, hvor det er stor etterspørsel fra studentene og en styrkning av lærerressursene kreves også for å møte de strategiske satsningene som er i vente.

Thomas Kjeller Johansen (Fagleder, Filosofi)

Respons på stillingsplan, stillingsinnretning idéhistorie

På faggruppemøte 17. januar ble en samlet lærergruppe enig om at det bør lyses ut en stilling ved idéhistoriefaget med innretning mot KUNNSKAPSHISTORIE.

Kunnskapshistorie er i løpet av det siste tiåret blitt et pulserende, flerfaglig internasjonalt forskingsfelt med analytisk fokus på kunnskapens sosiale, politiske og kulturelle betingelser i historisk perspektiv. En slik stilling vil styrke fagets bidrag til kritisk tenkning og historisk bevissthet som uvurderlige komponenter i «en dannelse for det 21. århundre» (jf UiOs Humaniorastrategi og IFIKKs strategiske plan) og vil ha potensiale til å bidra til tverrfaglig satsninger innenfor og utenfor HF, både når det gjelder undervisning og forskning (jf HFs strategiske plan). Samtidig som en slik stilling vil styrke fagets eksisterende forskningsmiljø, vil den også utvide kompetansen og kunne bidra til å sette noen av vår tids store samfunnsutfordringer (knyttet til miljø, bærekraft, globalisering, teknologiskifter og demokrati) inn i en kunnskapshistorisk kontekst. En stilling i kunnskapshistorie vil være knyttet til forskning og undervisning om kunnskapers forvaltning og autoritet i et historisk perspektiv, men også til utfordringer i dagens kunnskapssamfunn.

Stillingen bør ha en teoretisk innretning knyttet til den faglige aktiviteten som foregår ved MA-studiet EKUL. Dette innebærer kompetanse i nyere teoretiske og metodiske diskusjoner om tekst og historie (inkludert digital humaniora) . En slik stilling vil bryte med de tradisjonelle periode-inndelingene av faget og bidra til teoretisk og metodisk fornyelse. Den vil også være relevant for den tverrfaglige EXFAC-satsningen EXFAC₀₃HUM.

Notat om lektorstillingen i latin: Stillingsprofil

Dette notatet svarer på instituttlederens forespørsel om å skissere profilen til stillingen som den ble omskrevet i diskusjonsnotatet til lederteammøtet av den 18. november 2021. Stillingen inneholder et lektorat som utlyses innenfor fagfeltet klassisk (latin) i høsten 2022 med planlagt tiltredelse i sommeren 2023. I forbindelse med stillingsplanen diskuterte klassisk faggruppen profilen til mulig lektor i latin på lærermøtet av den 25. november 2021.

Skal stillingen lyses ut som lektorat eller førstelektorat?

Siden faggruppen ønsker en lektor med forskningskompetanse, foreslås det å lyse ut stillingen som en førstelektorstilling.

Hvilke krav skal spesifiseres i utlysningen?

Faggruppen legger vekt på de følgende poengene som burde nevnes i utlysningsteksten for stillingen:

- Den som tilsettes må ha PhD grad i latin eller tilsvarende.
- Den som tilsettes må ha undervisningskompetanse i latin.
- Det var enighet i faggruppen om at vi bør ha en person med forskerkompetanse, men det trenger ikke å bety at vedkommende må ha en formell doktorgrad. Det er mulig å dokumentere forskerkompetanse f.eks. gjennom publiserte artikler. Kravet om å dokumentere forskerkompetanse utenom doktorgrad skal inngå i utlysningsteksten.
- Videre var det enighet om at lektoren bør kunne undervise både på norsk og engelsk, men at vi må ha en person som kan undervise på norsk fra dag én. En mulig formulering i utlysningsteksten er at vedkommende må kunne både norsk (eller et skandinavisk språk) og engelsk, men at «hovedundervisningsspråket er norsk».
- Til slutt ønsker faggruppen å signalisere i utlysningen at fortrinn kan gis til søkere som også kan undervise i gresk og antikkens kultur.
- I tillegg til disse kommer de følgende standardkravene: undervisningserfaring og interesse for pedagogisk utviklingsarbeid og personlig egnethet og motivasjon for stillingen.

Han Lamers, fagleder

Innspill til ny stillingsplan, KunVis, januar 2022

Det foreliggende forslag til stillingsplan legger opp til at kunsthistorie og visuelle studier får fem nye stillinger i perioden (3 x førsteamanuensis + 2 x førstelektor), hvorav de første fire lyses ut høsten 2022 og den siste lyses ut våren 2025.

Universitetslektorer vs. førstelektorer

Begge lektorstillingene bør lyses ut som førstelektorstillinger, fordi:

- De formelle kompetansekravene til universitetslektor er etter kvalitetsreformen så lave at de ikke sikrer adekvat undervisning på universitetsnivå.
- Undervisning på alle nivå skal være forskningsbasert, noe som bedre oppnås om alle undervisere har førstekompetanse.
- De som tilsettes bør kunne undervise og veilede på alle nivå. Dette vil gi større fleksibilitet i faggruppen og fremtidig undervisningsplanlegging.
- Tilfanget av potensielle søkere med førstekompetanse er stort nok til at det rekrutteringsstrategisk er uproblematisk å sette dette som krav.

Forslag til hvilke fagområder stillingene bør knyttes til

Stilling nr. 1: Førsteamanuensis i kunsthistorie og visuelle studier (utlyses høsten 2022)

Fagområde: Moderne kunst, med kompetanse innen kuratering og/eller kunstkritikk

Begrunnelse: Moderne kunst (1800-tallet til samtid) er et av våre viktigste satsningsområder, og det trekker mange studenter både på BA- og MA-nivå. Vi har en forskningsgruppe dedikert til modernisme, og vi har et stort behov for veiledningskapasitet innen området. Det er dessuten all grunn til å forvente at dette fagområdet vil være sentralt både innen forskning og undervisning også i fremtiden. Vi får også avganger innen temaet i perioden. Fagområdet modernisme er i tillegg sentralt for KKM-studieretningen, og vi ønsker derfor å utlyse stillingen med tilleggskrav om kompetanse innen kuratering og/eller kunstkritikk for å styrke undervisningen på dette feltet, som er populært blant studentene og har stor arbeidslivsrelevans.

Stilling nr. 2: Førsteamanuensis i kunsthistorie og visuelle studier (utlyses høsten 2022)

Fagområde: Kunst og visuell kultur i det globale sør, 1500 til samtid

Begrunnelse: Kunsthistoriefaget står midt i en grunnleggende selvransakelse. Den vestlige kanons hevdvunne dominans kritiseres og utfordres fra mange kanter. Vi ser et stort behov for å øke det kulturelle mangfoldet i våre faglige tilbud og aktiviteter. Norge generelt, og Osloregionen spesielt, har en stadig mer diversifisert befolkning, med store minoritetsgrupper med bakgrunn fra det globale sør. Vårt fag bør i større grad reflektere dette mangfoldet og globaliseringsprosessene for øvrig for å forbli relevant både for potensielle studenter og de samfunnsmessige utfordringer i tiden som kommer. Stillingen ønskes utlyst relativt åpent hva gjelder geografisk og kronologisk fokus, men avgrenset til kunst og visuell kultur i det

globale sør etter ca. 1500 hvor interkontinental kontakt og utveksling for alvor skyter fart og former den verden vi lever i.

Stilling nr. 3: Førsteamanuensis i kunsthistorie og visuelle studier (utlyses høsten 2022)

Fagområde: Middelalderens kunst og visuelle kultur i et internasjonalt perspektiv.

Begrunnelse: Middelalderforskningen er et felt i rivende utvikling, ikke minst hva gjelder teori og metode. Dessuten utgjør middelalderens visuelle og materielle kultur et av Norges og Nordens viktigste bidrag til den internasjonale kunsthistorien og verdensarven. Vi har totalt manglet kompetanse på dette sentrale feltet siden professor Lena Liepe sluttet i 2017, noe som har medført store utfordringer både på undervisnings- og veiledningssiden. Forskningsbasert undervisningskompetanse på eldre tids kunst er prekært fordi vi må kunne tilby studenter på alle våre studieprogrammer et minimum av historisk dybde. Stillingen ønskes utlyst med vekt på nyskapende teoretisk og metodisk kompetanse, da dette vil styrke dens betydning for fagfeltet utover periodedefokuset. Dette vil være særlig viktig for å bygge opp under faggruppens forskningsstyrke og teoriundervisning.

Stilling nr. 4: Førstelektor i kunsthistorie og visuelle studier (utlyses høsten 2022)

Fagområde: Kunsthistorie og visuelle studier (bred utlysning)

Begrunnelse: Stillingen tillegges et hovedansvar for organisering av grunnundervisningen, selv om undervisning og veiledning på høyere nivå også må påregnes. Denne utlysningen bør derfor legge større vekt på motivasjon for og erfaring med pedagogisk utviklingsarbeid og undervisningsplanlegging. Stillingen bør lyses ut med en relativt bred profil hva gjelder forskningskompetanse, men med en formulering om at visse temaer som vil komplementere faggruppens etablerte profil kan gis prioritet. Eksempler på slike kan være: urbefolkingskulturer, post-/dekolonialisme, queer-/feminismeteori, renessanse og barokk, modernisme, 1800-tallets arkitektur og design, fotografi, etc.

Stilling nr. 5: Førstelektor i kunsthistorie og visuelle studier (utlyses våren 2025)

Fagområde: Kunsthistorie og visuelle studier (bred utlysning)

Begrunnelse: I likhet med stilling nr. 4 vil denne stillingen ha et hovedfokus på grunnundervisningen, som er ressurskrevende og fordrer allsidighet. Også her bør utlysningen legge størst vekt på motivasjon for og erfaring med pedagogisk utviklingsarbeid og undervisningsplanlegging, og være relativt bred hva gjelder forskningskompetanse. Hvilke fagområder som bør tillegges vekt i dette tilfellet bør imidlertid ikke spesifiseres før tilsettelser er gjennomført i de foregående fire stillingene, siden disse parallelle ansettelsene vil utgjøre 1/3 av faggruppen og dermed i svært stor grad prege vår kompetanseprofil.

Kjetil Fallan, fagleder